

Joan Fuster i «Els menorquins» d'Andreu Murillo (3)

Nel Martí
Escriptor

A l marge de la sinèrgia ideològica i intel·lectual entre Fuster i Murillo, ambdós autors, activistes culturals i polítics, coincidiran en diversos esdeveniments socioculturals i sociopolítics de l'època, dels quals val la pena destacar el Congrés de Cultura Catalana (1975-1977), la declaració d'Almàssera (1977) i la signatura a València del manifest contra l'article 138 de la Constitució (1978). A tall més anecdòtic també val la pena apuntar el cicle «Les Illes Balears, cap a un món futur» organitzat l'any 1972 per l'Obra Cultural Balear i en el qual hi havien de participar Fuster i Murillo, a més d'Ernest Lluch, Josep Melià, Marian Vil·langómez, Oriol Bohigas i Gabriel Alomar. La conferència de Murillo, que va ser suspesa per ordre governativa, es titulava «Distanciament i germanor a les Illes des del punt de vista d'un menorquí».

● FUSTER I MURILLO AL CONGRÉS DE CULTURA CATALANA (1975-1977)

Joan Fuster formà part del Patronat d'Honor del Congrés de Cultura Catalana, com a vicepresident del País Valencià, juntament amb Jordi Rubió i Balaguer (president), Joan Fuster (vicepresident), Joan Miró (vicepresident del Principat), Francesc de Borja Moll (vicepresident de les Illes), Pere Ponsich (vicepresident de la Catalunya Nord) i Joan Martí i Alanís (vicepresident d'Andorra). Andreu Murillo per la seva part va formar part del Secretariat menorquí del Congrés, des del qual va proposar i defensar la figura del filòleg ciutadellenc Francesc de Borja Moll per a representar Menorca i les Illes.

Precisament en el marc del Congrés de Cultura Catalana, Fuster i Murillo coincideixen en la Campanya Popular pels Estatuts d'Autonomia dels Països Catalans. Tot dos formen part de la Comissió impulsora, la composició de la qual deixa constància la revista «Canigó» (C: 620, 25.08.1979, 4):

«Els senyors Joan Fuster i Vicent Ventura, del País Valencià,

FUSTER I MURILLO EN EL CONGRÉS DE CULTURA CATALANA

congrés de cultura catalana
1975-1977

Dalt, cartell dels membres del Patronat d'Honor del Congrés de Cultura Catalana (1975-1977).

A l'esquerra, Murillo en un dels seus viatges clandestins a França. 1975. Font: Família Murillo.

Andreu Murillo, de Menorca, i Isidor Marí, d'Eivissa, s'han incorporat a la Comissió Inicial de la Campanya Popular pels Estatuts d'Autonomia dels Països Catalans. Així, doncs, la composició definitiva de la Comissió de la Campanya és la següent: Vicent Andrés Estellés, Jordi Carbonell, Eliseu Climent, Fèlix Cucurull, Josep Maria Espinàs, Francesc Espriu, Josep Ferrer, Ramon Folch i Guillèn, Joan Fuster, Josep Maria Llompart, Isidor Marí, Josep Maria Muntaner i Pasqual, Andreu Murillo,

de Borja Moll. Andreu Murillo va formar part, en representació de Menorca, de l'acte de clausura presidit pel president Terradelles.

Per altra banda, a partir de l'any 1979 Fuster i Murillo coincideixen en la Fundació del Congrés que es creà aquell mateix any. L'entitat es va constituir formalment un any després amb els patrons nats del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, Acció Cul-

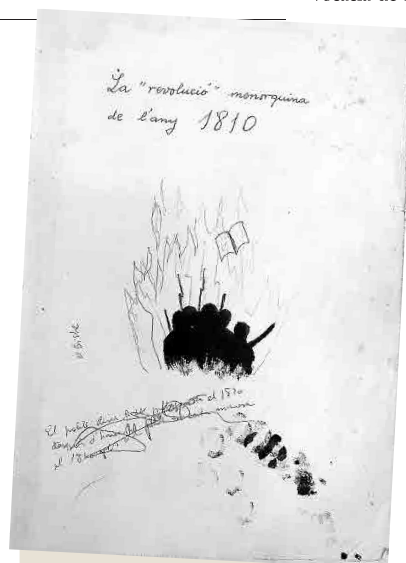
tural del País Valencià i l'Obra Cultural Balear. Posteriorment, l'any 1982, es constitueix el primer patronat de la Fundació que va estar format per Pau Vila i Dinarès, Josep Pintó i Ruiz, Agustí Bassols i Parés, Miquel Bes i Calzadilla, Jaume Carner i Suñol, Miquel Casals i Colldecarrera, Josep Espar i Tíco, Jaume Fuster i Guillellom, Josep Llompart i de la Peña, Gregori Mir i Mayol, Josep Pi-Sunyer i Cuberta, Ignasi Ponti i Grau, Josep M. Puig i Salellas, Josep M. Riera i Prats,

Marc Taxonera i Comas, Miquel Vila i Despujol, Montserrat Bayà i Joan Fuster i Ortells. El mallorquí Gegrori Mir també entrà a formar part del Comitè Executiu de la Fundació. Per altra banda Andreu Murillo passa a formar part del Consell Assessor de la Fundació.

Cal tenir en compte, com explicà Josep Miquel Vidal, pare de l'Enciclopèdia de Menorca, que la idea del projecte enciclopèdic menorquí es produeix en el context dels debats del Congrés de Cultura Catalana, en els quals també hi participa Andreu Muri-

llo. Inicialment s'havia pensat en una enciclopèdia escolar per tal que els estudiants poguessin conèixer la realitat de la seva terra, però finalment, i per motius diversos, el projecte esdevingué en una enciclopèdia en fascicles de caire

especialitzat. El primer fascicle va sortir per Sant Joan de 1979, i entre altres institucions va ser finançat per la Fundació del Congrés de Cultura Catalana creada aquell mateix per donar continuïtat als objectius i projectes originats en el marc d'aquell esdeveniment.

Portada feta pel propi Murillo del text original de 'La revolució' menorquina de l'any 1810. A la portada es pot llegir «El poble deixa de ser protagonista el 1820, després d'haver-ho fet en certa manera el 1810».

Manuel de Pedrolo, Miquel Porter i Moix, Xavier Romeu, Vicent Ventura i Jordi Vilanova».

La Campanya tenia com a principal objectiu la recollida de signatures d'adhesió a un manifest que reivindicava uns punts d'autogovern irrenunciables per al Principat de Catalunya, el País Valencià i les Illes, així com la possibilitat d'una federació entre els respectius règims autonòmics.

Fuster i Murillo es tornaran a trobar, en el marc del Congrés de Cultura Catalana, en l'acte de la solemne de cloenda que es va produir el matí de dia 27 de novembre de 1977 al Palau de Congressos de Barcelona, presidit pel president Terradelles. El president del Patronat d'Honor, Josep Pi-Sunyer i Cuberta, va llegir el Manifest del Congrés, i hi va intervenir entre d'altres Francesc

En el marc del Congrés, Fuster i Murillo coincideixen en la Campanya Popular pels Estatuts d'Autonomia dels Països Catalans